

De Gemeenteraad van Albrandswaard

Uw brief van:	Ons kenmerk:
Uw kenmerk:	Contact: N. Versteeg
Bijlage(n):	Doorkiesnummer: 010-5061711
	E-mailadres: n.versteeg@bar-organisatie.nl
	Datum: 15 maart 2019

Betreft: Beantwoording technische vragen fractie EVA

Geachte raadsleden,

INLEIDING

Tijdens de BenA Ruimte van 18 februari jl. is beeldvormend gesproken over het Beleidsplan Afval- en Grondstoffenbeleid. Naar aanleiding hiervan heeft de fractie van EVA de onderstaande vragen. Met deze informatiebrief geven wij antwoord.

Raadvragen

De fractie van EVA heeft de volgende vragen voor de wethouder:

Vraag 1. Tijdens de presentatie van 18 februari jl. is het principe gesteld en door het College en de Raad gedeeld dat het doelmatiger en doeltreffender lijkt te zijn om binnen BAR verband te werken met 1 uitvoeringslijn- en filosofie om afval en grondstoffen te scheiden ipv op drie verschillende manieren. Dit past ook bij de schaalgrootte van Albrandswaard en de in te boeken voordelen van samenwerken binnen de BAR constructie. Dit is niet opgenomen in het voorstel als uitgewerkte optie. Waarom is dit niet gebeurd? Ziet het College op voorhand geen doelmatigheidsvoordelen door aan te sluiten op een gemeenschappelijke keuze binnen BAR verband, danwel samenwerking met 1 van de partners binnen de BAR?

Antwoord: Op veel gronden wordt er binnen de BAR gemeente al intensief samengewerkt op het gebied van afval. Binnen de inzameling wordt er samen opgetrokken als het gaat om aanbestedingen, inkoopvoordelen, zelfde wagenpark, zelfde ondergrondse containers en mini containers om maar een paar voorbeelden te noemen. Dit levert stuk voor stuk al financiële voordelen op. Wat betreft het beleid is er door de NV BARafvalbeheer ook 1 basisplan voor alle 3 gemeenten geschreven waarbij per gemeente de eigen identiteit herkenbaar blijft. Dit heeft geresulteerd in een nagenoeg zelfde plan voor alle 3 gemeenten. Elke gemeente maakt echter zijn eigen keuze welk systeem het beste werkt

Vraag 2. Kan het College aangeven op welke wijze de huidige afval- en grondstoffen inzameling en verwerking is geëvalueerd en welke verbetermaatregelen zijn genomen in de tijd om het scheidingspercentage op te voeren?

Antwoord: In de gemeente Albrandswaard worden steekproefsgewijs sorteeroproeven gehouden om te analyseren wat er door de inwoners wordt weggegooid. Op basis van die gegevens kunnen we nagaan welk deel van het afval gescheiden wordt aangeboden. Aan de hand van die analyse blijkt dat er nog steeds veel grondstoffen via het restafval worden weggegooid. Er heeft communicatie plaatsgevonden om dat te verbeteren, maar dat heeft beperkt tot een verbetering geleid mede door het huidige systeem van inzamelen. De VANG doelstellingen kunnen niet worden behaald via de huidige inzamelmethode. Nieuwe technieken zoals nascheiden maakt het ook mogelijk om steeds betere resultaten te behalen. Op basis van de analyses, verbeterde technieken en ervaringen van andere gemeenten is nu een plan opgesteld waarbij een inzamelconcept wordt voorgesteld dat meer grondstoffen oplevert, minder restafval en de kosten voor de inwoners zo min mogelijk laat oplopen.

Vraag 3. Welke ruimte ziet het College om binnen de bestaande infrastructuur van afval- en grondstoffen verzameling en verwerking te komen tot een verdere optimalisatie en wat zijn hiervan de kosten?

Antwoord: We zien als College geen mogelijkheid om met het bestaande inzamel concept tot een optimalisatie te komen. Wat nu gescheiden wordt aangeboden is binnen de marges van de huidige methode het maximale.

Vraag 4. Welke desinvesteringen worden genomen, indien variant vier wordt gekozen (bijvoorbeeld: versnelde afschrijvingen materieel in de vorm van duizenden kliko's en of ander materieel, wegvallen van eventuele subsidies bij voorscheiden, minder personele inzet)?

Antwoord: De investeringen die worden voorgesteld bij variant 4 zijn nodig voor het behalen van de gestelde doelstellingen om een circulaire gemeente te worden. Met uitzondering van de grijze containers blijven de overige mini containers bestaan. De huidige grijze containers zijn al afgeschreven en dienen ook bij variant 2 vervangen te worden. Daarnaast vervalt de vergoeding die we ontvangen vanuit NEDvang voor de inzameling, sorteren en vermarkting van het PMD doordat we nascheiding voorstellen. Daar staat tegenover dat er geen nieuwe inzamelvoorzieningen voor PMD aangeschaft hoeft te worden, er een extra inzamelronde voorkomen wordt, we meer PMD uit het restafval halen en we zo minder hoeven te verbranden.

Vraag 5. Hoe zijn de afspraken en verrekeningssystematiek bij het aanbieden van restafval en verwaarden grondstoffen binnen de BAR constructie richting de afvalverbranding en inkopers van grondstoffen? Wordt dit per gemeente apart aangeboden en afgerekend?

Antwoord: Al het ingezamelde gescheiden afval (glas, papier, textiel) wordt per gemeente gewogen. Op basis van de aantallen kilo's worden deze met de verwerkers afgerekend. Voor het bepalen van het restafval zijn verschillende principes mogelijk. Gedurende de aanbesteding worden hierover afspraken gemaakt met de partij die de meest gunstigste aanbidding doet.

Vraag 6. De investeringskosten van variant vier vragen om een nadere onderbouwing. Het lijkt erop dat niet alle integrale kosten en eenmalige uitgaven hierin zijn opgenomen. Welke ruimtelijke

inpassingskosten worden nog voorzien door het College (denk aan bereikbaarheid ondergrondse containerplekken in de wijken voor af en aanrijdende auto's met vuilniszakken en of verplaatsing van openbare objecten, bezwaarprocedures vanuit bewoners? Welke extra handhavingskosten en extra ophaalkosten worden voorzien gelet op toenemende kans op nog meer zwerf- en dumpafval rondom de ondergrondse containerplekken?

Antwoord: Binnen de kosten voor plaatsing van containers is rekening gehouden met gemiddelde kosten waarbij kleinschalige aanpassingen mogelijk zijn. Met de BOA's worden duidelijke afspraken gemaakt qua handhaving om de eerste maanden extra te controleren op bijplaatsen. Binnen het voorstel is ook rekening gehouden met een intensivering van het BOA toezicht, hiervoor is €30.000,- opgenomen in het voorstel. In de communicatie zullen we extra aandacht vragen om met elkaar onze gemeente schoon te houden. De gemeente investeert in goede inzamelvoorzieningen, de bewoners wordt gevraagd hun steentje bij te dragen. Omdat een schone omgeving een prettigere leefomgeving oplevert waar we met elkaar voor kunnen zorgen. Al deze kosten zijn meegenomen in de doorrekeningen van de verschillende scenario's.

Vraag 7. Indien alle integrale kosten zichtbaar worden gemaakt door het College, wat is dan de uitkomst van de voorgestelde varianten in termen van kosten en baten ten opzichte van de status quo?

Antwoord: In het plan zijn alle varianten naast elkaar gezet waaruit blijkt dat variant 4 uiteindelijk de goedkoopste oplossing is en het hoogste scheidingspercentage oplevert.

Vraag 8. Welke sturingsmogelijkheden heeft het College, indien de ingeschatte kosten en baten (lees ook vermindering restafval en verwaarden grondstoffen) van variant 4 tegen gaan vallen in de komende jaren?

Antwoord: De NV BAR Afvalbeheer zal de resultaten maandelijks monitoren en de raad per jaar deze resultaten terugkoppelen. Wij gaan daarbij uit van positieve resultaten. Een jaar nadat het volledige systeem is uitgerold zullen de uitkomsten geëvalueerd worden en waar mogelijk verbeteringen worden doorgevoerd. Daarnaast kunnen we altijd de communicatie en indien nodig de handhaving intensiveren.

Vraag 9. Kan het College voorbeelden geven van andere vergelijkbare gemeenten hoe de business case is uitgedacht bij een vergelijkbare variant 4?

Antwoord: Bij alle gemeente die deze variant hebben uitgevoerd zijn de scheidingspercentages fors toegenomen, van kleine landelijke gemeenten (oa. Dalfsen, Zwartewaterland, Hatterm) tot grotere gemeenten (o.a. Apeldoorn, Enschede).

Vraag 10. Hoe "hard" is het voorgestelde groeipad om te komen tot een kostendekkend tarief voor afvalstoffen zonder gebruik making van de reserves?

Antwoord: Bij de meerjarenbegroting zal een voorstel worden gedaan om te komen tot een kostendekkend tarief. De inzet van de afvalreserve is hier onderdeel van om te voorkomen dat het tarief in 2020 in 1 keer verhoogd moet worden. Besluitvorming hierover is aan de gemeenteraad.

Vraag 11. Kan het College aangeven op welke plekken de ondergrondse afvalcontainers (97) komen te staan (rekening houdend met de 150 meter lopen afstand eis) en welke impact dit heeft op de bestaande omgeving (groenvoorziening etc)?

Antwoord: Het is nog onbekend waar de containers exact komen te staan. Hiervoor wordt na vaststelling van het beleid een plan opgesteld. Om te bepalen waar de containers komen en een duidelijk afwegingskader te hebben wordt een lijst met uitgangspunten en criteria voor het plaatsen van ondergrondse containers opgesteld. Als het plan voor alle containers gemaakt is zal een inloopavond voor de inwoners worden georganiseerd.

Vraag 12. Hebben omwonenden rondom de ondergrondse afvalcontainers inspraak bij het wel of niet kunnen plaatsen?

Antwoord: Zie ook het antwoord op vraag 11. Er zal een plan gemaakt worden dat gebaseerd is om de containers te plaatsen aan de hand van vooraf gestelde criteria (loopafstand, veiligheid, mogelijkheid tot lossen, etc). Daar zit wel enige flexibiliteit in maar de inspraak is beperkt.

Vraag 13. Op welke wijze wil het College de bewoners van Albrandswaard betrekken bij dit fundamenteel vraagstuk? Hoe krijgen de bewoners van Albrandswaard voorafgaand aan besluitvorming een helder en eerlijk beeld van de varianten en de impact hiervan op kosten (lees tarieven), gebruiksgemak en afvalscheiding?

Antwoord: De keuze om te komen tot het behalen van de VANG doelstellingen en tegelijkertijd de kosten in de hand te houden zijn zeer beperkt. Het college heeft daarom de noodzaak gezien de raad een voorstel te doen waarvan zij acht dat dit in het beste belang is van de gemeente op de langere termijn. Hierbij is de verwachting dat de kosten voor verbranding van restafval in de toekomst alleen maar hoger worden en de noodzaak van scheiden belangrijker. Het is aan de gemeenteraad als de volksvertegenwoordigers om te bepalen of zij dit ook zo ervaren. Na de besluitvorming zullen duidelijke nieuwsbrieven worden gemaakt, het college zal 'de wijk ingaan' om de boodschap te vertellen en er zal een communicatiecampagne worden gestart om de inwoners zo goed mogelijk mee te nemen in het nieuwe inzamelconcept.

Vraag 14. Heeft het College overwogen om bij wijze van proef (experimenteel) een beperkte pilot uit te voeren binnen de bestaande infrastructuur van afvalverzameling en verwerking (beperkt aangewezen postcodegebied rondom 2 huidige ondergrondse afvalcontainers) om ervaringen op te doen met variant vier en deze af te zetten tegen de huidige situatie? Is het College bereid om open te staan voor deze proef om daarmee de effectiviteit en doelmatigheid van variant vier en eventueel draagvlak hiervoor ex ante te toetsen?

Antwoord: Een proef op een kleine schaal is niet overwogen omdat dit naar onze mening niet gaat bijdragen aan de doelstelling die we als college hebben geformuleerd. Tevens zijn we er van overtuigd dat er met een proef afvaltoerisme gaat optreden binnen de gemeente. Daarnaast is het lastig om een dergelijke proef representatief te laten zijn voor geheel onze gemeente omdat de wijken in de dorpen erg verschillend zijn. In plaats daarvan is gekeken naar de ervaringen van vele andere gemeente die ons al zijn voorgegaan.

Vraag 15. Bij variant vier wordt uitgegaan van een variabel tarief. Het variabel tarief is een resultante van de totale inzameling en verwerking. Welke mogelijkheden zijn er voor individuele bewoners die

vanwege een persoonlijke situatie (verschillen tussen eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens met kinderen) niet in staat zijn om actief te sturen op vermindering restafval?

Antwoord: Uit de huidige sorteeranalyse van onze gemeente blijkt dat er heel veel grondstoffen in het restafval zitten die apart kunnen worden aangeboden. Als men het GFT, papier, glas en textiel beter scheidt, zullen er nog maar weinig huishoudens zijn, die boven de gestelde norm uitkomen. De meerpersoonshuishoudens mogen 2 maal per week (104 x per jaar) een afvalzak voor restafval en PMD met een inhoud van 60 liter aanbieden. We verwachten dat dit voor het overgrote deel van de meerpersoonshuishoudens voldoende is. Voor een eenpersoonshuishouden bedraagt het aantal aanbiedingen 78 keer per jaar.

Vraag 16. Welke ervaringen zijn er met ouderen die in andere gemeenten op basis van variant vier zelf vuilniszakken moeten gaan brengen naar de ondergrondse afvalcontainers?

Antwoord: Die zijn positief. Uiteraard is er een periode van gewenning maar bij gemeenten die dit inzamelconcept al hebben ingevoerd zijn op dit gebied geen grote problemen ervaren. Er wordt uitgegaan van het feit dat als ouderen nog boodschappen kunnen doen, ook hun afval kunnen wegbrengen. Kan dit niet meer dan zal hulp nodig zijn, van burens, familie en vrienden.

Vraag 17. Hoe gaat het College garanderen, dat zodra de ondergrondse containers vol zijn, deze ook meteen worden geleegd om te voorkomen dat afval wordt gedumpt omdat mensen waarschijnlijk niet allemaal de vuilniszakken weer mee terugnemen of nog verder willen rijden/lopen naar een volgende ondergrondse afvalcontainer?

Antwoord: Alle containers worden voorzien van een sensor. Deze sensor houdt de vulgraad van de container in de gaten. Als de container tussen de 70 en 80% vol is geeft deze een 'seintje' naar de computer van de NV BAR Afvalbeheer die vervolgens alle 'vol' gemelde containers verzameld en daar een optimale route voor de volgende dag voor berekend. Hierdoor worden te volle containers voorkomen.

Vraag 18. Het vraagstuk rondom een toekomstig afval- en grondstofbeleid is een fundamenteel vraagstuk dat alle inwoners van Albrandswaard (en ook de overige BAR gemeenten raakt). De omvang van de investeringen is hoog en in zekere zin onomkeerbaar (zeker bij variant vier). Afvalscheiding is bij uitstek ook een zaak van gedragseffecten, beïnvloeding en bovenal draagvlak bij de burgers.

Is het College bereid om voorafgaand aan de besluitvorming voor de keuze van een variant (voorkeursvariant vier) ook de burgers van Albrandswaard te betrekken in de vorm van een representatieve focusgroep/dialogo om een gevoel te krijgen hoe in het algemeen wordt aangekeken tegen afwegingen, die de burger kan gaan maken ten aanzien van gebruiksgemak (huidige situatie) tov andere varianten, acceptatie hogere tarieven versus meer of minder gemak, mate van bewustzijn en bereidheid om meer te doen aan afvalscheiding etc. De uitkomsten van dit onderzoek ook te betrekken bij de definitieve besluitvorming.

Antwoord: Zie antwoord op vraag 13. Indien de raad de voorkeursvariant heeft geaccordeerd zal met communicatie en voorlichting onze inwoners op de juiste wijze worden meegenomen zodat zij de gemaakt keuze begrijpen en gaan bijdragen aan een circulaire, mooie en schone gemeente.